

Memo veldbezoek 17 jan 2024

In onderhavige memo is een advies uitgewerkt dat is gegeven op de zienswijze die is ingediend op het bestemmingsplan van de gemeente Oosterhout. Om een volledig advies te kunnen geven, zijn de rapporten van de QuickScan (rapport 12664.001, versie D1, d.d. 14 mei 2020), het nader onderzoek (rapport 12664.002, versie D1, d.d. 8 september 2020), de aanvullende QuickScan (rapport 12664.003, versie D1, d.d. 15 februari 2022) en het effectenonderzoek (rapport 12664.004, versie D1, d.d. 12 april 2022), die door Econsultancy zijn opgesteld, onderzocht. De onderzoek locatie betreft het oostelijke deel van het terrein van de composteringsinrichting Den Ouden en een klein deel van de aangrenzende bosschage. De onderzoek locatie is op 17 januari 2024 bezocht.

Figuur 1 De onderzoekslocatie, het deel dat in 2020 is onderzocht (noordelijke rode deel), het deel dat in 2022 is onderzocht (wit + rood) en het deel dat in 2023 is onderzocht (wit).

In 2020 is alleen het noordelijke rode deel van de onderzoek locatie onderzocht. In 2022 zijn daar het witte deel en het rode zuidelijke deel bijgekomen. Bij de meest recente versie van de plannen is naar voren gekomen dat het zuidelijke rode deel niet meer wordt meegenomen en dus buiten de onderzoek locatie valt. In 2023 is derhalve, in het kader van deze reactie op de zienswijzen, alleen het witte deel en rode noordelijke deel onderzocht (figuur 1).

Alpenwatersalamander

In de zienswijze werd gesteld dat de Alpenwatersalamander wel degelijk op de onderzoek locatie kan voorkomen, namelijk via het viaduct van de Statendamweg. Deze doorgang is met de voorgaande onderzoeken over het hoofd gezien. De Alpenwatersalamander staat erom bekend dat hij op enkele honderden meters van zijn voortplantingsbiotoop kan overwinteren. Ten zuiden van de A59 zijn in 2018 meerdere waarnemingen van Alpenwatersalamanders gedaan. De soort is derhalve aanwezig (geweest) in de directe omgeving van de onderzoek locatie. Bovendien is op de onderzoek locatie voortplantings- en winterbiotoop aanwezig. Alpenwatersalamanders stellen geen hoge eisen aan de voortplantingsbiotoop. Het dienen

stilstaande en niet te voedselrijke wateren te zijn. De soort wordt ook vaak aangetroffen in waterbakken. Op de onderzoek locatie is een waterbassin aanwezig, die als voortplantingsbiotoop voor de Alpenwatersalamander kan dienen. De overwintering vindt meestal plaats op het land op vorstvrije plekken, onder de grond of onder struwelen. Op de onderzoek locatie, met name op het noordelijke gedeelte, is voldoende struweel aanwezig waar de Alpenwatersalamander kan overwinteren (figuur 2). Derhalve is er een kans dat de onderzoek locatie een functie vervult voor de Alpenwatersalamander en wordt een nader onderzoek noodzakelijk geacht. Deze zienswijze is gegrond verklaard.

Figuur 2 Aanwezigheid van struweel en schuilplaatsen als overwinteringsplek voor de Alpenwatersalamander.

De grote modderkruiper

In de zienswijze werd gesteld dat het aannemelijk zou zijn dat de grote modderkruiper in het gebied voorkomt, vanwege de aanwezigheid van een watergang. Mogelijk wordt hiermee een watergang buiten de onderzoek locatie bedoelt. Het zuidelijke rode deel van de onderzoek locatie wordt bij de huidige plannen niet meer meegenomen, waardoor de watergang ook niet binnen de onderzoek locatie valt (figuur 1). Tijdens het bezoek aan de onderzoek locatie is één smalle greppel waargenomen (figuur 3), waar vrijwel geen water in zat. De greppel is niet verbonden met andere watergangen. De grote modderkruiper heeft ondiepe wateren nodig met een dikke modderlaag en een uitbundige waterplantengroei. In de greppel ontbreken waterplanten. Daarnaast kan de grote modderkruiper tijdelijk in drooggevalen wateren overleven via huidademhaling, echter zal deze greppel in de zomer voor een te lange periode droogvallen, waardoor het ongeschikt wordt voor de grote modderkruiper. Tot slot kan de grote modderkruiper kleine afstanden over land afleggen om geïsoleerde wateren te bereiken, echter vormt de greppel ongeschikt leefgebied voor de soort, waardoor het onwaarschijnlijk is dat hij deze zal gebruiken. Derhalve heeft de grote modderkruiper geen reden om de onderzoek locatie te betreden en is de kans dat de grote modderkruiper gebruik maakt van de onderzoek locatie nihil. Deze zienswijze is ongegrond verklaard.

Figuur 3 Smalle greppel in het zuiden van de onderzoekslocatie (rood omcirkeld).

De marterachtigen

In de zienswijze staat dat een nieuw nader onderzoek had moeten plaatsvinden, omdat de onderzoek locatie als geschikt biotoop is bestempeld. Ten tijde van het nader onderzoek was de onderzoek locatie kleiner (figuur 1). Het rode noordelijke deel is met de eerste QuickScan en het nader onderzoek onderzocht, en met de aanvullende QuickScan is het witte deel erbij gekomen. Het noordelijke deel van de onderzoek locatie vormt geschikt leefgebied en biedt mogelijk verblijfplaatsen aan marterachtigen. Een konijnenburcht in dit deel van de onderzoek locatie kan verblijfplaatsen bieden (figuur 4). Bovendien is hier struweel aanwezig, waardoor marterachtigen beschutting kunnen vinden (figuur 2). Het zuidelijke deel van de onderzoek locatie vormt minder geschikt leefgebied, omdat hier te weinig bedekking aanwezig is. Marterachtigen zouden dit gedeelte van de onderzoek locatie alleen kunnen gebruiken als foerageergebied. Tijdens het veldbezoek in 2024 lag er een laagje sneeuw, waardoor pootafdrukken gemakkelijk konden worden waargenomen. Zo zijn er sporen van reeën, konijnen en vossen waargenomen, maar geen sporen van marterachtigen. Tijdens het nader onderzoek van 2020 is met twee camera's onderzoek gedaan naar het noordelijke deel van de onderzoek locatie en zijn geen marterachtigen waargenomen. Dit nader onderzoek is vijf jaar geldig. Bovendien vormt de rest van het NNB gebied ten noorden en oosten van de onderzoek locatie aantrekkelijker gebied voor marterachtigen. Door de afwezigheid van sporen van marterachtigen op de onderzoek locatie, het nader onderzoek waarbij géén marterachtigen zijn waargenomen, én de aanwezigheid van geschikter leefgebied buiten de onderzoek locatie, is de kans dat de onderzoek locatie een functie anders dan incidenteel foerageergebied heeft nihil. Eventueel verlies van dit in oppervlak en kwaliteit zeer beperkte incidenteel te gebruiken foerageergebied zal naar verwachting geen negatief effect hebben op de staat van instandhouding van een lokale marterpopulatie. Derhalve is deze zienswijze ongegrond verklaard.

Figuur 4 Zandheuvel in het noordelijke deel van de onderzoekslocatie met meerdere hopen, dit duidt op een konijnenburcht.

De vleermuizen

In de zienswijze wordt gesteld dat een nader onderzoek naar vleermuizen uitgevoerd had moeten worden, omdat de EVZ de Donge erop is gericht om de verplaatsing van bijzondere vleermuissoorten naar het gebied ten noorden van de A59 mogelijk te maken. De bomen binnen de onderzoek locatie die gekapt gaan worden zijn gecontroleerd op aanwezigheid van holtes en loshangend schors tijdens het veldbezoek van 17 januari 2024. Deze zijn niet aangetroffen, waardoor de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen op de onderzoek locatie redelijkerwijs kan worden uitgesloten. Bovendien worden met de werkzaamheden en projectontwikkeling lijnvormige structuren die migratie langs de EVZ de Donge mogelijk maken niet aangetast. De te kappen bomen en de te realiseren nieuwbouw zijn geen onderdeel van deze lijnvormige structuren. Aantasting door de plannen van de verplaatsingsmogelijkheden van vleermuissoorten is derhalve niet aan de orde. In de directe omgeving van de onderzoek locatie zijn mogelijk wel verblijfsfuncties van vleermuizen aanwezig. Om de functionaliteit van verblijfplaatsen in de omgeving te kunnen garanderen, worden de adviezen die zijn gesteld in de aanvullende QuickScan (rapport 12664.003, versie D1, d.d. 15 februari 2022) aangehouden, namelijk:

“Op voorhand kan een effect op functies van vleermuizen in de omgeving voorkomen worden door rekening te houden met verlichting. De bosrand en houtopstand dienen vanaf een uur voor zonsondergang tot zonsopkomst onverlicht te blijven om de functionaliteit van verblijfplaatsen van vleermuizen te kunnen garanderen.”

Konijnenburcht

Figuur 5 Diverse holen in de buurt van elkaar waargenomen, dit duidt op een konijnenburcht.

Figuur 6 Spoor van konijn.

De konijnenburcht in het noordelijke gedeelte van de onderzoek locatie zal met de werkzaamheden verdwijnen. Er verblijven konijnen in de zandheuvel en/of in de grond om de heuvel heen (figuur 4 en 5). Tijdens het veldbezoek zijn meerdere konijnenholen en -sporen waargenomen op de onderzoek locatie, wat duidt op de aanwezigheid van konijnen (figuur 6). Om aan de zorgplicht te kunnen voldoen zal volgens een vooropgesteld ecologisch werkprotocol gewerkt moeten worden. Een ecologisch werkprotocol wordt opgesteld door een kundig ecooloog. Door volgens een protocol te werken, kan schade aan aanwezige konijnen op de onderzoek locatie zo veel mogelijk worden beperkt.

Beschermden soorten niet worden aangetast

Een nader onderzoek dient te worden uitgevoerd naar de Alpenwatersalamander. Bij aanwezigheid van de soort op de onderzoek locatie, zullen compenserende en mitigerende maatregelen worden getroffen om schade aan de soort te voorkomen. Voor de overige soorten geldt dat ze niet zullen worden aangetast, omdat ze niet op de onderzoek locatie aanwezig zijn, of omdat rekening wordt gehouden met de aanwezigheid van dergelijke soorten via de zorgplicht. Voor de konijnenburcht zal worden gewerkt aan de hand van een ecologisch werkprotocol.